



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1436/2020
16.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези став 2. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Марковића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору К 18/20 од 17.06.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 586/20 од 13.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 16.12.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Марковића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору К 18/20 од 17.06.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 586/20 од 13.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору К 18/20 од 17.06.2020. године окривљени АА, између осталих, оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и крујумчарење људи из члана 350. став 2. у вези члана 33. КЗ, за које дело му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и десет месеци, за коју је одређено да се неће извршити уколико окривљени у року од четири године не изврши ново кривично дело. Окривљени је солидарно обавезан да накнади трошкове кривичног поступка у укупном износу од 20.200,00 динара и паушални износ од 5.000,00 динара, док ће о висини и обавези накнаде трошкова на име награде и нужних издатака постављених бранилаца по службеној дужности, бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 586/20 од 13.10.2020. године усвојена је жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду па је преиначена пресуда Вишег суда у Сомбору К 18/20 од 17.06.2020. године у погледу правне оцене кривичног дела и одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Новом Саду радње окривљених квалификовао као кривично дело недозвољен прелаз државне границе и

крујумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ, па је окривљени АА, између осталих, осуђен на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци, која казна ће се извршити тако што ће окривљени исту издржавати у просторијама у којима станује, без електронског надзора. Жалба Вишег јавног тужиоца у Сомбору у преосталом делу, као и жалбе бранилаца окривљених су одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Милан Марковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а из образложења захтева произилази да се побија и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, те да укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и одлучивање, или да преиначи пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж1 586/20 од 13.10.2020. године, тако што ће окривљеног огласити кривим због извршења кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и крујумчарење људи из члана 350. став 2. у вези члана 33. КЗ и изрећи му условну осуду којом ће му утврдити казну затвора у трајању од једне године, за коју ће одредити да се неће извршити уколико окривљени у року од две године не учини ново кривично дело.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама ЗКП не могу заснивати, а без ког доказа не би била донета осуђујућа пресуда и то на пресуди мађарског суда – Градског суда из Баје број број 12 Б 298/2012/2, која није могла бити изведена као доказ у поступку јер је наведена пресуда првенствено морала бити потврђена пресудом домаћег суда, што је прописано одредбама Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Наиме, исти наводи о битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП истакнути у жалби браниоца окривљеног АА - адвокат Милана Марковића били су предмет разматрања Апелационог суда у Новом Саду који је поступао по жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепене пресуде Вишег суда у Сомбору К 18/20 од 17.06.2020. године. Апелациони суд у Новом Саду

као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 6, у другом ставу, другостепене пресуде Кж1 586/20 од 13.10.2020. године изнео у свему јасне, детаљне и аргументоване разлоге, које Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

У конкретном случају и Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови правилно поступили када су као доказ користили правноснажну пресуду суда Републике Мађарске, те да наведено поступање суда није супротно Закону о међународној правној помоћи у кривичним стварима, јер је према одредбама тог закона признање стране кривичне пресуде (члан 62.) неопходно само у поступку извршења стране кривичне пресуде, то јест, када се кривична санкција изречена правноснажном пресудом надлежног суда државе молиље извршава у Републици Србији у складу са одредбама тог закона (члан 56. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима). У конкретном случају наведена правноснажна пресуда иностраног суда представља исправу у смислу члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП којом се доказивање у кривичном поступку врши на основу члана 138. став 1. ЗКП, а како је и поступљено од стране нижестепеног суда.

Бранилац окривљеног у захтеву наводи и да кријумчарење већег броја лица као једна од квалификаторних околности за квалификовани облик кривичног дела из става 3. члана 350. КЗ представља правни стандард који суд цени у сваком конкретном случају, али да осам лица који су кријумчарени од стране једанаест извршилаца, не представља већи број који би захтевао строжију квалификацију дела. На овај начин бранилац окривљеног истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 350. став 3. КЗ.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Наиме, појам „већи број лица“ по налажењу Врховног касационог суда може се различито схватити и представља правни стандард који суд цени у сваком конкретном случају према свим околностима кривичног дела, али то не би могло бити мање од пет лица (правно схватање Кривичног одељења Врховног суда Србије од 17.04.2006. године). Имајући у виду наведено, по оцени Врховног касационог суда правилно је другостепени суд радње окривљеног АА правно квалификовао као кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33 КЗ, па су стога супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП оцењени као неосновани.

Надаље, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног упозорава Врховни касациони суд да је кривични закон који је важио у време извршења кривичног дела у односу на кривично дело из става 2. члана 350. КЗ повољнији за окривљеног од кривичног закона који је важио у време пресуђења, те да га у случају да Врховни касациони суд прихвати правну оцену дела предложену захтевом, треба применити.

С тим у вези ваља истаћи да је у конкретном случају правилно примењена одредба члана 5. КЗ-а тако што је за кривично дело из става 3. члана 350. КЗ-а примењен закон који је важио у време извршења кривичног дела јер је окривљени за наведено кривично дело осуђен на казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци без примене одредаба о ублажавању казне (прописана казна од једне до десет година), а што не би било могуће у случају примене закона који је важио у време пресуђења (прописана казна од две до дванаест година).

Врховни касациони суд је, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Марковића, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.